

دی‌دگاه

موضوع: پوشش ریسک ناشی از نوسانات نرخ ارز برای دریافت کنندگان تسهیلات ارزی در بخش صادرات

شماره: ۰۱۸۰

تاریخ: ۱۳۹۰/۰۸/۲۳

تهیه و تنظیم: امیررضا سوری

توضیح اجمالی:

- با فرض استقلال صادرات از واردات، یا به عبارتی عدم نیاز تولیدات صادراتی به ارز، افزایش نرخ ارز (ارزش پول خارجی بر حسب پول ملی) به نفع صادرات خواهد بود. اما با کنار گذاردن این فرض، به دلیل ارز بر بودن تولیدات صادراتی، افزایش نرخ ارز، سبب بالا رفتن هزینه تمام شده صادرات می‌شود. حال چنانچه بنگاه صادراتی منابع مالی خود را استقراض ارزی کرده باشد، زیان متوجه صادرکنندگانی است که به منظور تولیدات صادراتی وام ارزی دریافت کرده و اقدام به وارد کردن کالاهای سرمایه‌ای (ماشین آلات) نموده‌اند. حال بنگاه صادراتی دوره استفاده و تنفس تسهیلات ارزی را طی نموده و سررسید بازپرداخت اصل و سود تسهیلات فرا رسیده است و بنگاه هنوز به بهره برداری نرسیده یا بخشی از کالا را توانسته صادر کند یا به عبارت دیگر، میزان کالای صادراتی اش تکافوی بازپرداخت تسهیلات را نمی‌دهد. بدین ترتیب، افزایش نرخ ارز می‌تواند هزینه (در نتیجه ریسک) فعالیت وی را بالا ببرد.
 - در اکثر کشورهای پیشرفته و برخی از کشورهای در حال توسعه با وجود بازارهای مالی پیشرفته، ابزار پوشش ریسک نوسانات نرخ ارز که از جمله ریسک‌های اصلی بازار به شمار می‌رود (Market risk)، بر اساس ابزار مشتقه و پوشش‌های هجینگ (Hedging) انجام می‌شود.
 - از طرفی با عنایت به روند افزایشی نرخ ارز و عدم تنوع ابزارهای بیمه‌ای، شرکت‌های بیمه تمایلی به ارائه این خدمات ندارند، زیرا در صورت افزایش پیوسته نرخ ارز، شرکت‌های بیمه مسلماً از این نوع بیمه‌گری زیان می‌بینند.
- در حال حاضر به دلیل بازارهای مالی توسعه نیافته چنین امکانی در کشور وجود ندارد و برای رسیدن به این منظور نیاز به اصلاحات اساسی در بازارهای مالی است در این راستا به منظور دستیابی به بازار متنوع مالی (از جمله بیمه)، لازم است دولت به موضوع یاد شده با نگاه توسعه‌گرا بپردازد و امکان قانونی و اجازه حمایت مالی آن را فراهم آورد.

نکات کلیدی:

- ✓ در قانون بودجه کل کشور و در مصوبات هیات وزیران در خصوص جواز صادراتی، پرداخت هزینه های بیمه از جمله روش های تشویق صادرات در نظر گرفته شود.
- ✓ امکان اعطای وام ارزی با نرخ سود ترجیحی از محل صندوق توسعه ملی برای بیمه‌ها در جهت حمایت از صادرات فراهم شود.

تأیید رئیس گروه مشاوران:

تأیید رئیس موسسه: